

ROZDZIAŁ IX

DZIAŁALNOŚĆ WFOŚIGW W WARSZAWIE W ZAKRESIE OCHRONY WÓD I GOSPODARKI WODNEJ W 2001 ROKU

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie jak inne wojewódzkie fundusze działa na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 „O ochronie i kształtowaniu środowiska” z późniejszymi zmianami oraz Statutu, nadanego przez Zarząd Sejmiku Mazowieckiego po uzgodnieniu z Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

W ramach swojej działalności dofinansowano wiele przedsięwzięć, jednak z racji na kwoty przeznaczone na dofinansowanie Ochrony Wód i Gospodarki Wodnej obie te dziedziny miały znaczący udział w przedsięwzięciach wspieranych przez Fundusz.

Preferencje dofinansowania

Lista przedsięwzięć priorytetowych przewidzianych do dofinansowania w 2001 roku przyjętych Uchwałą Rady Nadzorczej nr 152/2000 z dnia 14.11.2000 r. z zakresu ochrony wód uwzględnia następujące kwestie:

1. Porządkowanie gospodarki ściekowej w zlewniach rzek województwa oraz na obszarach szczególnie chronionych, poprzez budowę nowych urządzeń oczyszczających ścieki oraz rozbudowę sieci kanalizacyjnej
2. Rozbudowę i modernizację istniejących oczyszczalni ścieków i ich dociążenie poprzez budowę kanalizacji sanitarnej
3. Wprowadzenie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych, mających na celu zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń zawartych w ściekach oraz budowę instalacji oczyszczających ścieki
4. Ochronę powierzchniowych ujęć wody do picia oraz ochronę obszarów zasilania zbiorników wód podziemnych
5. Porządkowanie gospodarki osadowej w oczyszczalniach ścieków
6. Wdrażanie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków dla obszarów wiejskich o rozproszonej zabudowie.

Większość przedsięwzięć dofinansowanych przez WFOŚiGW w roku 2001 to zadania wymienione w dwóch pierwszych pozycjach.

Wśród podpisanych umów występowały także zagadnienia z zakresu porządkowania gospodarki osadowej, szczególnie powierzchniowych oczyszczalniach istniejących.

Ochronę powierzchniowych ujęć wody do picia oraz ochronę zasilania zbiorników wód podziemnych realizowano wspólnie z porządkowaniem gospodarki ściekowej (rozbudowa i modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków oraz ich dociążenia poprzez budowę kanalizacji) np. oczyszczalnia ścieków Orzechowo.

Wdrażanie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków dla obszarów wiejskich o rozproszonej zabudowie nie było przedmiotem dofinansowania w roku 2001.

Plan i wykonanie finansowe w 2001 r.

Zaplanowana kwota dofinansowania zadań na rok 2001 w zakresie ochrony wód zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej Nr 111/2001 to 81.221.000 zł w tym:

- dotacje – 1.000.000 zł,
- pożyczki – 80.221.000 zł.

W 2001 roku w kierunku Ochrona Wód podpisano **330** umów na ogólną kwotę 88.103.503 zł,

209 umów **pożyczek** na kwotę – **84.943.509,34 zł**,

120 umów **dotacji** na kwotę – **3.079.994 zł**.

w tym:

118 umów na gnojowniki na łączną kwotę 1.059.994 zł

1 umowa z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie na budowę oczyszczalni w Orzechowie w kwocie 2.000.000 zł

1 umowa z Fundacją pracy dla niewidomych „Rolniczy zakład aktywności zawodowej dla niewidomych rolników w Stanisławowie gm. Drobin” na 20.000 zł

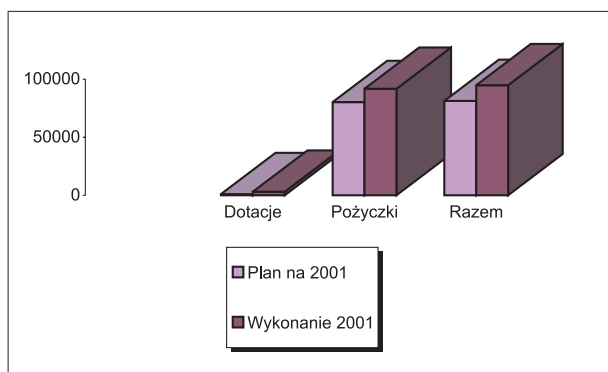
Ponadto

Podjęto **10** uchwał o dofinansowaniu na kwotę **6.732.330 zł**, lecz na dzień 31.12.2001 r. nie zostały podpisane umowy. Uchwały te traktowane są jako przyrzeczenia na 2002 rok.

Ogólne kwoty faktycznie przeznaczone na realizację zadań z zakresu Ochrony Wód (podpisane umowy, przyrzeczenia – uchwały o dofinansowaniu podjęte w roku 2001) w odniesieniu do zatwierdzonego planu na rok 2001 przedstawia tabela 90.

Tabela 90. Kwoty przeznaczone na realizację zadań z zakresu ochrony wód

Forma dofinansowania	Plan na 2001	Wykonanie 2001	Procent wykonania
Dotacje	1.000.000	3.079.994	307,9 %
Pożyczki	80.221.000	91.675.839	114,2 %
Razem	81.221.000	94.755.833	116,6%

Wykres 58. Zależność pomiędzy planem a wykonaniem za rok 2001 kwoty dofinansowania (tys. zł)

Umorzenia

Formą promocji terminowej realizacji inwestycji i terminowości rozliczeń finansowych z WFOŚiGW są umorzenia. Warunkiem koniecznym uzyskania dotacji w formie umorzenia jest również terminowe osiągnięcie efektu ekologicznego i terminowa spłata 50% kwoty zaciągniętej pożyczki wraz z odsetkami. W roku 2001 Zespół Ochrony Wód opracował merytorycznie i przedstawił do rozpatrzenia Zarządowi Funduszu i Radzie Nadzorczej 133 wnioski o umorzenie.

- 109 wniosków rozpatrzono pozytywnie na kwotę **15.350.763,61 zł**
w tym w roku 2001 zrealizowano umorzenia w wysokości **13.358.976,61 zł**
- 24 wnioski rozpatrzono **negatywnie**.

Głównym powodem negatywnego rozpatrywania wniosków o umorzenie była nieterminowość spłat rat i odsetek zaciągniętych pożyczek.

Zgodnie z obowiązującymi „Zasadami udzielania i umarzania...” środki pochodzące z umorzenia muszą być przeznaczone na realizację zadań proekologicznych.

Efekt ekologiczny

Efekt ekologiczny osiągnięty w 2001 r. na podstawie umów o dofinansowanie podpisanych w 2000 roku przedstawia się następująco:

- wybudowano **187.466,14 mb** sieci kanalizacyjnej,
- wykonano **4.698** przyłączy kanalizacyjnych,
- ogólna przepustowość **12** oczyszczalni, oddanych do eksploatacji w roku 2001 to **4.849,4 m³/dobę**,

- globalna redukcja zanieczyszczeń:
 - BZT₅ – **2.074,63 kg O₂/dobę**,
 - ChZT – **3.829,98 kg O₂/dobę**,
 - N_{ogólny} – **207,97 kg N/dobę**,
 - P_{ogólny} – **48,56 kg P/dobę**,
 - zawiesina – **1.902,56 kg/dobę**.

Efekt ekologiczny osiągnięty w 2001 r. z umów podpisanych i realizowanych w 2001 roku przedstawia się następująco:

- wybudowano **91.794 mb** sieci kanalizacyjnej,
- wykonano **2.220** przyłączy kanalizacyjnych,
- ogólna przepustowość **5** oczyszczalni, oddanych do eksploatacji w roku 2001 to **2.025 m³/dobę**,
- globalna redukcja zanieczyszczeń:
 - BZT₅ – **638,9 kg O₂/dobę**,
 - ChZT – **1.220,4 kg O₂/dobę**,
 - N_{ogólny} – **171,8 kg N/dobę**,
 - P_{ogólny} – **28,4 kg P/dobę**,
 - zawiesina – **690,0 kg/dobę**.

Efekt ekologiczny planowany do osiągnięcia w latach następnych na podstawie umów podpisanych w latach 2000–2001 przedstawia się następująco:

- wybudowanie **379.163 mb** sieci kanalizacyjnej
- wykonanie **10.386** przyłączy kanalizacyjnych,
- ogólna przepustowość realizowanych **28** oczyszczalni i 3 podczyszczalni, które dofinansowane były ze środków Funduszu w latach 2000-2001 to **200.384 m³/dobę**,
- globalna redukcja zanieczyszczeń:
 - BZT₅ – **18.569,7 kg O₂/dobę**,
 - ChZT – **99.713,4 kg O₂/dobę**,
 - N_{ogólny} – **7.043,0 kg N/dobę**,
 - P_{ogólny} – **819,8 kg P/dobę**,
 - zawiesina – **20.176,3 kg/dobę**.

W roku bieżącym nastąpiło zwiększenie kwoty dofinansowania dla zadań z zakresu ochrony wód w porównaniu z rokiem 2000. W przeważającej większości była to budowa kanalizacji sanitarnej do istniejących bądź budowanych oczyszczalni ścieków. W niektórych przypadkach z udziałem środków WFOŚiGW realizowano łącznie budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków.

Sumaryczny koszt całkowity wszystkich dofinansowywanych w roku 2001 zadań wyniósł **410.021.843 zł**, w tym kwota **94.755.833 zł** – ze środków WFOŚiGW stanowiło **23%**. **149** zadań dofinansowanych przez WFOŚiGW zostało zakończonych w 2001 roku.

W przypadku **70** zadań osiągnięto efekt ekologiczny w 2001 roku, natomiast dla **79** zadań planowany termin uzyskania jest w 2002 roku i później.

Koszt jednostkowy budowy 1 metra bieżącego kanalizacji wahał się w granicach od 91 zł do 891 zł za mb (w miastach), średnia cena oscylowała w granicach 200 zł.

W roku 2001 podobnie jak w latach ubiegłych w Warszawie i gminach wokół Warszawy koszty budowy kanalizacji były w większości przypadków wyższe o około 20% – 25% w porównaniu do innych gmin z terenu województwa.

wództwa mazowieckiego. Koszt budowy 1 m³ przepustowości oczyszczalni wahał się od 2.754 zł/m³ do 28.699 zł/m³. Wyższy koszt uzyskania 1 m³ przepustowości był w małych oczyszczalniach i mała w odniesieniu do większych. W 90% wnioskodawcami były samorządy lokalne. W 2001 roku wszystkie wnioski spełniające wymogi Funduszu zostały rozpatrzone pozytywnie

Wzrost kwot dotacji w odniesieniu do planu na 2001 r. wynikł po pierwsze z zawartego porozumienia w dniu 25 lipca 2001 r. pomiędzy

- Wydziałem Rolnictwa, Modernizacji Terenów Wiejskich i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego
- Zarządem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
- Wojewódzkim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Warszawie

● Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych – Gospodarstwo Pomocnicze w Warszawie w sprawie realizacji „Programu ograniczenia zanieczyszczeń środowiska składnikami nawozowymi z produkcji zwierzęcej w regionie ostrołęckim”.

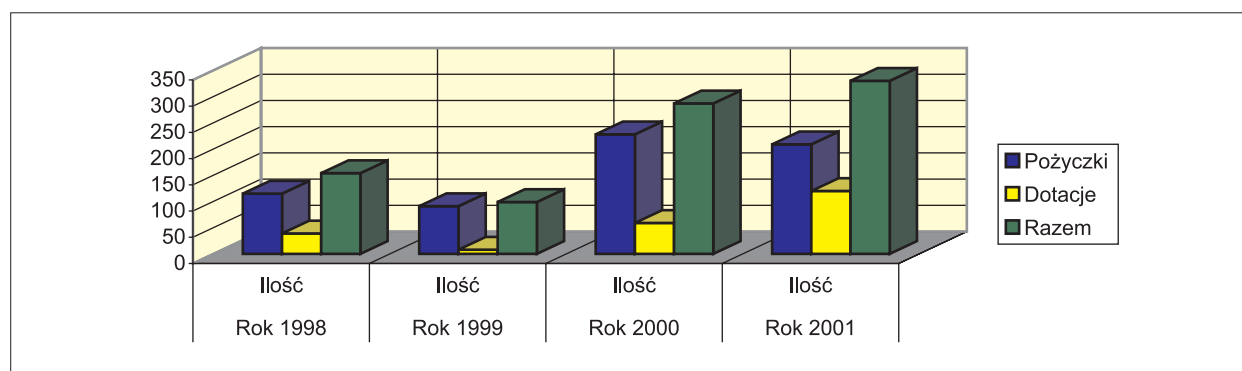
W ramach realizacji ww. porozumienia podpisano 118 umów dotacji z rolnikami indywidualnymi na realizację pływ gnojowych i zbiorników na gnojowicę na łączną kwotę **1.059.994 zł.**

Po drugie z przyznania przez Radę Nadzorczą dotacji na kontynuację budowy „Oczyszczalni ścieków Orzechowo dla kanalizacji obrzeża Zalewu Zegrzyńskiego” (Ochrona ujęcia wody dla miasta Warszawy) w kwocie **2.000.000 zł.**

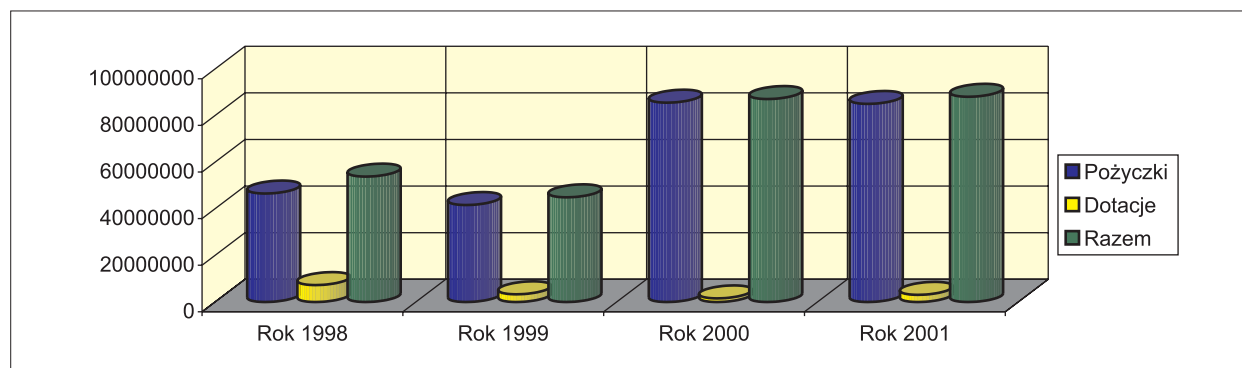
Poniższy wykres obrazuje wzrost liczby umów zawieranych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w ostatnich 4 latach.

Tabela 91. Zestawienie porównawcze ilości umów i ich kwot za okres czterech lat

Umowy	Rok 1998		Rok 1999		Rok 2000		Rok 2001	
	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota
Pożyczki	115	46.573.968	91	41.622.229	228	85.560.020	209	85.023.509
Dotacje	39	7.267.334	8	3.320.424	59	1.549.405	120	3.079.994
Razem	154	53.841.302	99	44.942.653	287	87.109.425	330	88.103.503

Wykres 59. Liczba umów podpisana o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w latach 1998 – 2001

Wykres 60. Kwoty dofinansowania na podstawie umów zawartych w latach 1998 – 2001

W roku 2001 wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Warszawie dofinansował następujące zadania z zakresu ochrony wód:

Oczyszczalnie ścieków:

Oczyszczalnia ścieków w Wólce Kozodawskiej
gm. Piaseczno $Q = 700 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków – gm. Kotuń $Q = 200 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Rozbudowa i modernizacja podczyszczalni ścieków chemicznych dla Mennicy Państwowej $Q = 120 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków przy Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo Chorych Gostynin Zalesie – modernizacja
– $Q = 400 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Nadarzynie – $Q = 1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Mogielnicy $Q = 600 \text{ m}^3/\text{dobę}$
z linią ścieków garbarskich
Oczyszczalnia ścieków w Cegłowie – $Q = 285 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Pruszkowie – modernizacja
i rozbudowa – $Q = 52.000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Skaryszewie – modernizacja
– $Q = 400 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Bieżuniu – $Q = 400 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Garwolinie – modernizacja
i rozbudowa – $Q = 4.700 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Małkini Górnej – modernizacja
i rozbudowa – $Q = 550 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Koziebrodach gm. Raciąż
– $Q = 150 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Domanicach – $Q = 52 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków technologicznych dla przedsiębiorstwa „SOGAR” – gm. Sobolew – $Q = 400 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków dla zakładu „AGROPOL”
– gmina Góra Kalwaria – modernizacja i rozbudowa
– $Q = 500 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Podczyszczania ścieków dowożonych w Otwocku
– $Q = 1400 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Dąbrowce – $Q = 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Żyrardowie – $Q = 24.000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków Komory Dąbrowie gm. Sońsk
– $Q = 650 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków Białotarsk gm. Gostynin
– $Q = 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Warce – modernizacja i rozbudowa
– $Q = 7.500 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Wierzbicy – $Q = 980 \text{ m}^3/\text{dobę}$

Oczyszczalnia ścieków w Starej Kornicy – $Q = 300 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Sokołowie Podlaskim
– modernizacja – $Q = 10.000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Błędowie- $Q = 190 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Goszczynie – $Q = 174 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Kisielewie gm. Platerów
– $Q = 180 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Radzanowie – $Q = 180 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków gm. Gózd- $Q = 478 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Mławie – $Q = 8.000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków dla Zakładu Przetwórstwa
i Wyrobu Wędlin w Janikowie gm. Kozienice
– $Q = 300 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Kosowie gm. Lesznówola
– $Q = 85 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Łazach gm. Lesznówola
– $Q = 360 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków Mniszewo Murowane gm.
Bodzanów – $Q = 180 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków ZAP Piastów – modernizacja
– $Q = 360 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Przasnyszu – modernizacja
– $Q = 4.000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Bielsku – modernizacja
– $Q = 185 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków w Proboszczewicach gm. Stara
Biała – $Q = 150 \text{ m}^3/\text{dobę}$
Oczyszczalnia ścieków we wsi Psary gm. Obryte
– $Q = 50 \text{ m}^3/\text{dobę}$
oraz kilkanaście małych oczyszczalni dla szkół gminnych

Porządkowanie gospodarki osadowej w oczyszczalniach ścieków w następujących gminach:

Małkinia Górna
Pruszków
Żyrardów
Warka
Garwolin
Sokołów Podlaski
Przasnysz

Budowa kanalizacji w 116 gminach

W roku 2001 WFOŚiGW wspierał również przedsięwzięcia zakresu gospodarki wodnej.

Zaplanowana kwota dofinansowania w zakresie gospodarki wodnej to **27.600.000 zł** zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej nr 111/2001 z 29.08.2001 r. w tym:

- dotacje – 9.000.000 zł,
- pożyczki – 18.600.000 zł.

Przedsięwzięciami najczęściej wspieranymi z zakresu gospodarki wodnej były zadania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej i retencji wodnej, a także poprawa jakości wody dostarczanej dla ludności (modernizacja i budowa stacji uzdatniania wody). Głównym beneficjentem po-

mocy w formie dotacji był Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, natomiast odbiorcami pożyczek były gminy.

W 2001 roku podpisano w kierunku Gospodarka Wodna 186 umów na ogólną kwotę **40.831.802 zł**, w tym:

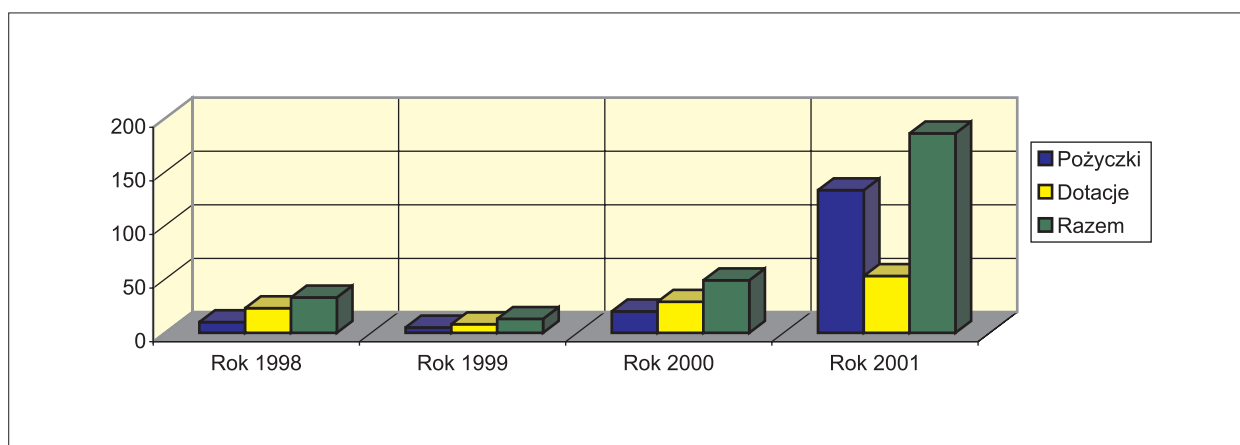
- **133 umów pożyczek** – na kwotę – **32.479.325 zł**,
- **53 umowy dotacji** – na kwotę – **8.352.657 zł**

w tym:

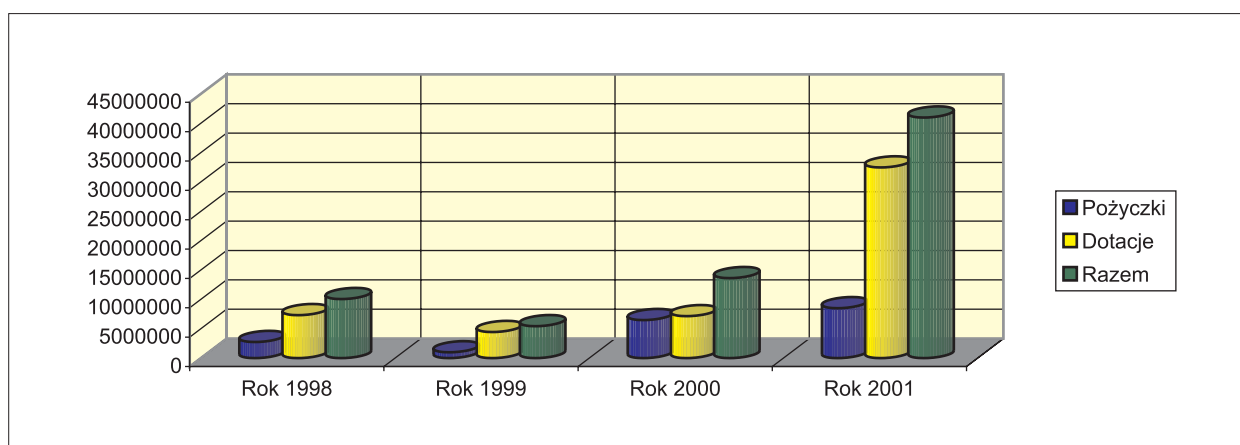
49 umów dotacji z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie na kwotę **8.098.987 zł**.

Tabela 92. Zestawienie porównawcze ilości umów i ich kwot za okres czterech lat

Umowa	Rok 1998		Rok 1999		Rok 2000		Rok 2001	
	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota	Ilość	Kwota
Pożyczki	10	2.745.870	5	989.000	20	6.484.375	133	8.502.477
Dotacje	23	7.316.930	8	4.446.698	29	7.144.073	53	32.479.325
Razem	33	10.062.800	13	5.435.698	49	13.628.448	186	40.981.802

Wykres 61. Liczba umów o dofinansowanie z WFOŚiGW w latach 1998 – 2001

Wykres 62. Kwoty dofinansowania na podstawie umów zawartych w latach 1998 – 2001